

Testovaný systém čínskych sociálnych kreditov môže byť pre politikov priveľkým lákadlom

Branislav Krasnovský

15. januára 2021 ✚ **Politika**

Zodpovedný občan poslúcha, neprotestuje a dôveruje politickým elitám

Kríza s koronavírusom učí slovenských občanov zodpovednosti. Učí zodpovedne poslúchať pokyny slovenských politických elít, zodpovedne súhlasiť s vlastným obmedzovaním základných občianskych práv a slobôd, zodpovedne súhlasiť s vyhlásením a sústavným predlžovaním núdzového stavu, učí zodpovedne nosiť rúška alebo náhubky (každý demokraticky podľa terminológie, akej dáva prednosť), zodpovedne očakávať (ne)povinné očkovanie s „dôkladne preverenou americkou vakcínou“ a zodpovedne akceptovať, keď hlavný hygienik SR Mikas udeľuje slovenským politikom privilégium nedodržiavať pravidlá, ktoré slovenská vláda odsúhlasila a povinne nastavila pre všetkých občanov Slovenska. V skutočnej demokracii platí, že pred zákonom sú si všetci rovní, v dnešnej slovenskej (ne)skutočnej demokracii platí, že niektorí sú si rovnejší.

Dávno som zaregistroval, že všetci politici v mediálnom priestore zvyknú tvrdiť, že ich cieľom je v prvom rade dobro občanov a dobro krajiny, v čele ktorých a ktorej stoja. Som profesionálny historik a priznám sa, že som dosiaľ nenašiel v dejinách za posledných 200 rokov politika, ktorý by tvrdil, že chce zlo pre vlastnú krajinu a jej občanov, takže ma predstavy dobra u politikov nezaujímajú. Voltaire svojho času povedal: „*Ochráň ma, Bože, pred priateľmi, s nepriateľmi si už poradím*“ a aj keď nepatrím k Voltaireovým obdivovateľom, som presvedčený, že jeho výrok má aj dnes veľkú vypovedaciu hodnotu.

Na fotografii je hlavný hygienik SR Ján Mikas, Bratislava 9. decembra 2020.

Zdroj: TASR – Jaroslav Novák

Dobro, zodpovednosť, dodržiavanie zákonov sú samozrejme v mysliach väčšiny normálnych obyvateľov krajiny pozitívne vnímané pojmy a keď tieto pojmy politici za pomoci sociológov, politológov a psychológov zapracujú do premysleného a uceleného systému, výsledkom môže byť napríklad vznik hierarchicky členeného systému, založeného na **sociálnom kredite**. A ak sa tomuto systému urobí aj adekvátna a dlhotrvajúca reklama v mainstreamových médiach, tak sa s takýmto systémom s vysokou

pravdepodobnosťou stotožní aj drvivá časť populácie v krajine.

Každý štát má takých politikov, akých si ľudia zvolia a akých si zaslúži (ak vylúčime podvody pri voľbách). Štatisticky pritom existuje v spoločnosti určitá časť populácie, ktorá z nedostatku povedzme predstavivosti, neotrasiteľne dôveruje sprofanovaným politickým elitám a mainstreamovým médiám. Táto skupina sa postupne čoraz viac vyhraňuje a aktivizuje aj primitívnym udávaním vlastných spoluobčanov, ktorí odmietajú poslúchať všetky príkazy, zákazy či obmedzenia politických elít, s ktorými sa skupinka aktívnych udavačov neochvejne stotožnila.

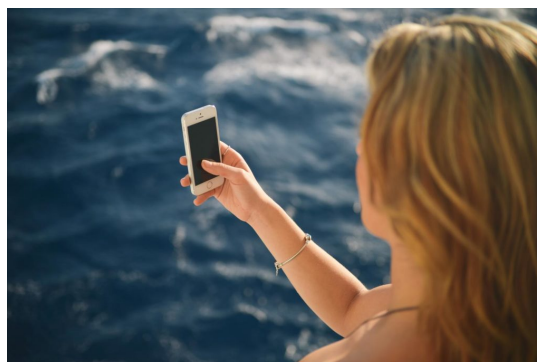
Čo to vlastne čínsky systém sociálneho kreditu je a aká je jeho podoba?

Čínski politici a odborníci začali v posledných približne 6 rokoch postupne budovať systém sociálneho kreditu, ktorý má mať podľa čínskych politikov a sociálnych inžinierov nesmierne pozitívny dopad na čínsku spoločnosť. Tento systém sa v posledných štyroch rokoch masívne testuje vo vybraných oblastiach (niektoré veľké čínske mestá), obmedzuje tých, ktorí porušujú pravidlá a odmeňuje tých, ktorí pravidlá plnia nad rámec určených povinností. Obyčajné dodržiavanie pravidiel sa neodmeňuje, chápe sa totiž ako samozrejmosť.

Podľa toho, ako sa občania správajú, stúpa alebo klesá ich skóre v systéme sociálneho kreditu. Kto porušuje pravidlá, je obmedzovaný v každom aspekte spoločenského života.

Za čo môžu čínskym občanom klesnúť kredity v spravodlivom systéme sociálneho kreditu a za čo môžu byť čínski občania obmedzovaní? Za všetko. Za zlé parkovanie, za psa, ktorý nie je na vôdzke, za prechádzanie na červenú, za fajčenie na verejnosti mimo vyhradených miest, za nedodržiavanie dopravných predpisov, odmietanie separovania odpadu, nedostatočnú vlasteneckú uvedomelosť, čítanie nevhodnej literatúry, sledovanie obsahu konšpiračných webov (konšpiračné je všetko, čo nevyhovuje politickým elitám a mainstreamovým médiám), kritiku politických elít a pod.

Kontrola občanov je dvojakého druhu. V prvom rade občania sami poskytujú vláde a systému dostatok informácii vďaka vlastným smartfónom, počítačom či informáciám, ktoré sami o sebe poskytujú na sociálnych sieťach. Na uliciach zatiaľ len vybraných miest potom dohliada na uvedomelosť čínskych občanov sofistikovaný kamerový systém, ktorý je tvorený z **200 miliónov priemyselných kamier**, pričom čínsky software na rozpoznávanie tváří alebo očných dúhoviek patrí k tým najlepším na svete. Podobný softvér sa používa aj v EÚ, či anglosaskom svete. Je zrejmé, že vďaka smartfónom nie je problém zistiť GPS polohu ľubovoľného občana v akomkoľvek čase.

Zdroj: Snappygoat

Všetky získané dáta evidujú a spracúvajú pokročilé technológie na analýzu obrovského objemu dát. Od toho, aké má jednotlivý občan osobné skóre a osobný kredit závisí totiž veľmi veľa. Problematickí občania sa môžu dostať na čiernu listinu, **kto už je na čiernej listine** má problém získať úver, obmedzí sa mu dostupnosť hypotéky, nezíska kreditnú kartu, stopnú sa mu účty, môže stratiť prístup k sociálnym sieťam podobne ako spravil Twitter a Facebook odchádzajúcemu americkému prezidentovi Donaldovi Trumpovi a pod. Netreba azda ani pripomínať, že reálna finančná hotovosť je vnímaná zo strany sociálnych inžinierov a politických elít negatívne, pretože oslabuje možnosti celého systému.

Kto má vysoký počet kreditov, môže získať prístup k dostupnejším kvalitnejším potravinám, má prístup k rýchlejšiemu internetovému pripojeniu, môže získať lepšie platené vzdelanie či zamestnanie, lepšie zdravotné poistenie a iné výhody. Číňania už začali skúšať aj zverejňovanie rebríčkov najlepších a najhorších občanov v menších komunitách, táto možnosť určite osloví a poteší aj **aktívnych udavačov** v Európe a na Slovensku.

Zaujímavá je určite aj informácia, že len v posledných dvoch rokoch znemožnil systém sociálnych kreditov takmer 23 miliónom potrestaných ľudí kúpiť si cez platobnú kartu napríklad cestovný lístok. Kto nedodržiava pravidlá, tomu klesne kredit a keď mu klesne pod určitú úroveň a má nízke skóre, nemôže napríklad cestovať do iného mesta. Krajinu nemohli opustiť ani čínski občania, ktorí nezaplatili dane, respektíve ktorí mali nezrovnalosti v daňovom priznaní.

Čínsky systém je čoraz efektívnejší a čínski politici si ho pochvaľujú, spoločne s čínskymi aktivistami. Systém sociálnych kreditov bol predstavený už v roku 2014, od tej doby sa postupne testuje a vylepšuje. Podľa úradného dokumentu kladie systém dôraz na štyri oblasti: poctivosť vo vládnych záležitostiach, obchodnú úprimnosť, spoločenskú úprimnosť a dôveryhodnosť osobných súdov.

Číňanmi nastavený systém má aj ďalšiu výhodu. Rozdeľuje spoločnosť a už staré rímske príslovie poznalo výhodu známeho „*Rozdeľuj a panuj*“. Ak je spoločnosť rozdelená, politické elity pociťujú menší tlak a majú viac možností presadzovať vlastné záujmy.

Podľa kritikov čínskeho systému môže byť tento systém pomerne jednoducho zneužitý na prenasledovanie nepohodlných občanov s kritickým myslením, môže stigmatizovať spoločnosť vznikom hierarchicky usporiadaných vrstiev spoločnosti. Optimisti dúfajú, že systém ešte bude dlhšiu dobu v testovacej fáze, pesimisti sa obávajú, že testovacia fáza sa už čoskoro skončí, hlupáci a aktívni udavači sa už teraz nemôžu dočkať, kedy sa uvedený čínsky systém stane realitou aj v Európe.

Číňania sú pripravení sledovať i cudzincov a zahraničné firmy, čo sa môže na prvý pohľad zdať byť problematické, najmä pre severoamerické a európske firmy, pretože Číňania môžu získať prehľad prakticky o celej štruktúre a aktivitách obchodnej spoločnosti. Na druhej strane ide o veľmi mocný nástroj regulácie, kontroly a predovšetkým nátlaku, aby spoločnosť smerovala žiadúcim smerom.

Negatívne hodnotenia a nízky kredit by mohli zahraničnú firmu zasiahnuť najprv pokutami, následne by firma mohla prísť o čínskych subdodávateľov a nakoniec by mohla prísť aj o povolenie podnikáť v Číne. Na druhej strane sa môžu nechať európske a severoamerické spoločnosti inšpirovať priamo na vlastnej koži čínskym modelom a prípadne skúsenosti z Číny aplikovať aj v materských krajinách.

Chcel by som ubezpečiť všetkých, ktorým sa zdá, že spomenutý systém skúšaný v Číne nápadne pripomína neľudský systém z Orwellovho románu 1984, že sa mýlia. Súčasný v Číne predstavovaný systém je podstatne dokonalejší a prepracovanejší a rozdiel medzi Orwellovým svetom a skutočnosťou je asi taký, ako rozdiel medzi lietadlom bratov Wrightovcov a dopravným lietadlom Boeing 737.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/testovany-system-cinskyh-socialnych-kreditov-moze-byt-pre-politikov-privelkym-lakadlom/>